

ROCZNICE 2024

(ważniejsze rocznice literackie, kulturalne,
społeczne i historyczne)

Opracował: Michał Pawlicki

Dział Informacji i Bibliografii Regionalnej
Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im Witolda Gombrowicza w Kielcach

ROK 2024

ogłoszony przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej Rokiem:

- **Władysława Zamoyskiego** w 100. rocznicę śmierci
- **Wincentego Witosa** w 150. rocznicę urodzin
- **Witolda Gombrowicza** w 120. rocznicę urodzin i 55. rocznicę śmierci
- **Czesława Miłosza** w 20. rocznicę śmierci
- **Edukacji Ekonomicznej**

ogłoszony przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Rokiem:

- **Marka Hłaski** w 90. rocznicę urodzin
- **Abp. Antoniego Baraniaka** w 120. rocznicę urodzin
- **Romualda Traugutta** w 160. rocznicę śmierci
- **Kazimierza Wierzyńskiego** w 130. rocznicę urodzin
- **Melchiora Wańkowicza** w 50. rocznicę śmierci
- **rodziny Ulmów** w 80. rocznicę zamordowania
- **Zygmunta Fortunata Miłkowskiego** w 200. rocznicę urodzin
- **Polskich Olimpijczyków**

REGION ŚWIĘTOKRZYSKI

Styczeń

(25) 1 I 1999 – **Kielce** zostają stolicą województwa świętokrzyskiego

(50) 2 I 1974 – zm. **Wincenty Bąkiewicz**, pochodzący z Gieraszewic (gm. Łoniów) pułkownik dyplomowany piechoty służby stałej, więzień sowieckich łagrów (ur. 25 IV 1897)

(175) 2 I 1849 – zm. Pochodzący z Mieronic (gm. Wodzisław) **Kajetan Wincenty Kielisiński**, rysownik, grafik, rytownik, bibliotekarz, oficer powstania listopadowego (ur. 7 VIII 1808)

(110) 2 I 1914 – ur. **Adolf Sowiński**, poeta, prozaik, krytyk, tłumacz, absolwent Gimnazjum im. Stefana Żeromskiego w Kielcach, opublikował wiele prac związanych z rejonem Kielecczyzny (zm. 3 XII 1963)

(140) 4 I 1884 – ur. **Józef Kruk**, działacz Polskiego Stronnictwa Ludowego, współorganizował pierwsze na terenie guberni kieleckiej kółka rolnicze oraz pierwszą w Królestwie Polskim chłopską spółdzielnię mleczarską (zm. 17 II 1964 – 50. rocznica)

(135) 5 I 1889 – ur. **Jan Szypowski**, pułkownik, inżynier, żołnierz, działacz społeczny, pracownik Państwowej Fabryki Amunicji w Skarżysku-Kamiennej (zm. 28 III 1950)

(50) 6 I 1974 – ur. w Pawłowie **Jarosław Olech**, trójboista, wielokrotny mistrz Polski, zdobywca licznych medali na mistrzostwach świata i Europy

(145) 6 I 1879 – otwarcie w Kielcach **teatru „Ludwika”**. Pierwszą wystawioną sztuką były „Dzwony Kornewilskie”

(130) 6 I 1894 – ur. **Wanda Filipkowska-Pełczyńska**, działaczka niepodległościowa, w latach 1915-1918 nauczycielka w kieleckich szkołach średnich, inicjatorka powstania patrolu żeńskiego tajnej I Drużyny Skautowej im. Czachowskiego w Kielcach (zm. 5 IX 1976)

(150) 6 I 1874 – ur. **Lucjan Maciejki**, ksiądz i profesor Seminarium w Kielcach, studiował w kieleckim Seminarium Duchownym i w Sandomierzu (zm. 22 III 1919 – **105.** rocznica)

(155) 6 I 1869 – ur. w Samborcu **Antoni Rewera**, profesor Seminarium Duchownego w Sandomierzu i społecznik, sędzia w Sądzie Duchownym Biskupim w Sandomierzu, kapelan w sandomierskim więzieniu, współzałożyciel Spółdzielni Spożywców „Bratnia Pomoc”, błogosławiony kościoła katolickiego przyczynił się do organizowania w Sandomierzu Straży Ogniowej i Spółdzielni Kredytowej. W czasie drugiej wojny światowej aresztowany przez gestapo i wywieziony do obozu do Dachau (zm. 1 X 1942)

(100) 6 I 1924 – zm. **Ambroży Sabatowski**, artysta malarz, związany ze Skarżyskiem-Kamienną, gdzie pracował też jako nauczyciel rysunku (ur. 6 XII 1871)

(230) 8 I 1794 – ur. w Żarczycach Dużych (gm. Małogoszcz) **Tomasz Paschalis Seweryn Jaxa Konarski**, herbu „Gryf”, uczestnik wojen napoleońskich, generał powstania 1831 (zm. 6 VII 1878)

(105) 8 I 1919 – ur. **Teodor Filip**, franciszkanin, gwardian klasztoru w Skarżysku-Kamiennej, uczestnik konspiracji, ofiara mordu na Borze (zm. 14 II 1940)

(95) 9 I 1929 – zm. **Stanisław Jan Nepomucen Czarnowski**, literat, pamiętnikarz, historyk prasy, archeolog, założyciel kieleckiego Towarzystwa Przyjaciół Nauki i Oświaty w Kielcach, redaktor „Dziennika Urzędowego Województwa Kieleckiego” (ur. 14 V 1847 w Staszowie)

(45) 9 I 1979 – zm. **Kazimierz Bilski**, żołnierz zawodowy, brał udział w Kampanii Wrześniowej, Cichociemny (ur. 10 XII 1913 w Skarżysku-Kamiennej)

(210) 12 I 1814 – ur. **Karol Witte**, literat, wydawca, pedagog, pracował w gimnazjum w Kielcach, gdzie był inspektorem (zm. 14 VII 1878)

(35) 13 I 1989 – zm. **Aleksandra Dobrowolska-Zasucha**, działaczka kultury na terenie Kielc, współzałożycielka muzeum w Czarnolesie, Oblęgorku, autorka hymnu lotników, patronka jednej z ulic w Kielcach, pracownik Muzeum Świętokrzyskiego w Kielcach (ur. 7 XII 1906)

(130) 13 I 1894 – ur. W Skotnikach (gm. Samborzec) **Stanisław Grzmot Skotnicki**, żołnierz legendarnej Kompanii Kadrowej, generał brygady Wojska Polskiego, zginął podczas bitwy nad Bzurą (zm. 19 IX 1939 – **85.** rocznica)

(115) 15 I 1909 – ur. **Eugeniusz Krysztofik**, przyrodnik, pierwszy dyrektor Świętokrzyskiego Parku Narodowego, funkcję sprawował w latach 1950-73 (zm. 31 VIII 1986)

(110) 15 I 1914 – ur. **Jan Maria Gisges**, poeta, prozaik, tłumacz poezji związany z Kielecczyną, założyciel Kieleckiego Klubu Literackiego, redaktor miesięcznika kulturalnego „Cychry” (zm. 17 XII 1983)

(125) 16 I 1899 – ur. w Zochcinie koło Opatowa **Stanisław Czernik**, poeta, prozaik, badacz folkloru, żołnierz. redaktor czasopisma „Okolica poetów” (zm. 3 XII 1969 – 55. rocznica)

(110) 17 I 1914 – zm. **Bronisław Sasaki**, działacz społeczny Kieleckiego Towarzystwa Dobroczyńności, aptekarz, właściciel apteki przy kieleckim rynku członek zarządu Towarzystwa Biblioteki Publicznej, kuzyn Stefana Żeromskiego (13 VI 1847)

(160) 20 I 1864 – **potyczka pod Radkowicami** (gm. Pawłów) w czasie powstania Styczniowego

(160) 21 I 1864 – **potyczka pod Chocimowem** (gm. Kunów) w czasie powstania Styczniowego

(140) 21 I 1884 – ur. w Kielcach **Wojciech Grudzień**, działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, podczas okupacji hitlerowskiej działał w ruchu oporu (zm. 25 XII 1943)

(155) 22 I 1869 – ur. **Michał Karski**, ziemianin, działacz społeczny i polityczny, należał do założycieli cukrowni „Włostów”, kolekcjoner sztuki (zm. 6 VI 1928)

(150) 23 I 1874 – ur. **Jerzy Gautier**, ksiądz kanonik z Nieznanowic (gm. Włoszczowa), doktor prawa (zm. 9 XII 1941)

(90) 24 I 1934 – zm. **Franciszek Ciastek**, działacz ruchu ludowego, senator II Rzeczypospolitej, związany z Sandomierszczyzną i gminą Dwikozy (ur. 26 IX 1880)

(150) 25 I 1874 – ur. w Opatowie **Franciszek Paweł Falkiewicz**, prawnik, sędzia, inicjator budowy szkoły dla pilotów pod Radomiem (zm. po 1939)

(75) 31 I 1949 – zm. **Stefan Kazimierz Skierski**, pastor ewangelicko-reformowany z Kielc (ur. 4 XII 1873)

Luty

(135) 1 II 1889 – ur. **Tadeusz Piskor**, weteran I i II Wojny Światowej z Boru Kunowskiego (gm. Brody), adiutant marszałka Józefa Piłsudskiego (zm. 22 III 1951)

(20) 1 II 2004 – zm. **Józef Nowak**, nauczyciel i dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego

w Sandomierzu, prezes sandomierskiego oddziału PTTK, wielokrotnie odznaczany i wyróżniany, pochowany na Cmentarzu Komunalnym w Sandomierzu (ur. 19 IX 1923)

(65) 2 II 1959 – ur. **Marian Andrzej Wdowiak**, malarz regionalny z Sułkowa (gm. Krasocin) (zm. 31 XII 2001)

(55) 2 II 1969 – zm. **Andrzej Waleron**, działacz Polskiego Stronnictwa Ludowego, jeden z organizatorów PSL na Kielecczyźnie, prezes Zarządu Powiatowego PSL w Jędrzejowie i członek Zarządu Okręgowego w Kielcach (ur. 16 X 1882 w Sudole, gm. Jędrzejów)

(185) 4 II 1839 – ur. w Kielcach **Wojciech Biechoński**, uczestnik powstania styczniowego, komisarz Rządu Narodowego, działacz społeczny i spółdzielczy, absolwent Szkoły Wyższej Realnej w Kielcach (zm. 30 XII 1926)

(95) 4 II 1929 – zm. **Teodor Urbański**, ksiądz i działacz społeczny, na terenie parafii Krasocin był głównym organizatorem życia społecznego i kulturalnego, utworzył chór, orkiestrę, organizował amatorskie przedstawienia i kółka różańcowe (ur. 2 XI 1870)

(65) 5 II 1959 – ur. **Elżbieta Musiał**, poetka, malarka z Końskich

(90) 5 II 1934 – ur. **Jan Kmiecik**, koszykarz kieleckich zespołów, później wybitny trener Tęczy Kielce i propagator sportu. Od 1997 roku organizowany jest w Kielcach ogólnopolski turniej koszykarski Jego imienia (zm. 7 VII 1991)

(65) 6 II 1959 – ur. **Benedykt Stanisław Koziół** (ps. Stanisław Kem), poeta z Połańca

(85) 10 II 1939 – ur. **Kazimierz Ryczan**, duchowny katolicki, od 1993 roku biskup ordynariusz diecezji kieleckiej. W czerwcu 2008 roku został Krajowym Duszpasterzem Ludzi Pracy (zm. 13 IX 2017)

(80) 11 II 1944 – zm. Paweł **Franciszek Kubicki**, biskup sufragan w Sandomierzu, historyk kościoła, pseudonim Franciszek Kabe (ur. 15 I 1871)

(100) 13 II 1924 – ur. **Krystyna Salaburska**, aktorka, pisarka, autorka słuchowisk radiowych z Kielc (zm. 18 IV 1987)

(100) 14 II 1924 – ur. **Helena Wolny**, poetka, historyk literatury z Brynicy Mokrej (gm. Nagłowice) (zm. 16 XI 2005)

(70) 14 II 1954 – konkurs skoków narciarskich na **otwarcie skoczni narciarskiej** w Kielcach

(45) 16 II 1979 – zm. **Jerzy Remer**, historyk sztuki i konserwator zabytków, w okresie międzywojennym konserwator województwa kieleckiego, prezes Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Kielcach, autor artykułów zamieszczanych w „Pamiętniku Świętokrzyskim” (ur. 16 IV 1888)

(130) 20 II 1894 – ur. **Jarosław Iwaszkiewicz**, prozaik, poeta, eseista, tłumacz (zm. 2 III 1980) **Patrz POLSKA**

(160) 21 II 1864 – **bitwa pod Opatowem** w czasie powstania styczniowego

(210) 22 II 1814 – ur. **Oskar Kolberg**, etnograf, folklorysta i kompozytor, autor m.in. wielotomowego dzieła *Lud. Jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka i tańce* (m.in. opisuje Sandomierskie i Kieleckie), patron Filharmonii Świętokrzyskiej w Kielcach (zm. 3 VI 1890) **Patrz POLSKA**

(145) 22 II 1879 – zm. **Stanisław Kostka Józef Łuszczkiewicz**, doktor medycyny, lekarz w powstaniu listopadowym, emigrant (ur. 16 XI 1805 w Jędrzejowie)

(170) 23 II 1854 – ur. **Aleksander Majewski**, ksiądz i działacz społeczny, związany z Włoszczową, gdzie przeprowadził rozległe prace budowlane w kościele pw. Wniebowzięcia NMP, ufundował tam dzwonnice, w 1900 roku zainicjował powstanie straży ogniowej, organizował miejscowy teatr amatorski (zm. 14 XII 1905)

(85) 24 II 1939 – zm. **Tadeusz Puszczyński**, działacz niepodległościowy, instruktor i zastępca szefa okręgu kieleckiego Polskiej Organizacji Wojskowej, prowadził szkoły i kursy wojskowe w Kielcach, Busku i Miechowie (ur. 10 VII 1895)

(40) 24 II 1984 – ur. **Tomasz Rosiński**, piłkarz ręczny, zawodnik Vive Targi Kielce, reprezentant Polski

(130) 24 II 1894 – ur. w Osieku **Marian Rudziński**, ziemianin, poseł na Sejm RP, oficer Armii Krajowej, ekonomista i działacz społeczny (zm. 14 IX 1952)

(95) 28 II 1929 – ur. **Leopold Józef Wojnakowski**, prozaik z Buska-Zdroju. Wydał m.in.: „Z dała od Wykusu”, „Bo on do wojska był przynależniony”, „Wyszli nocą w pole”

Marzec

(190) 2 III 1834 – zm. **Samuel Józef Różycki**, generał brygady, w powstaniu listopadowym dowódca korpusu na Kielecczyźnie, emigrant (ur. 19 VI 1781)

(115) 3 III 1909 – ur. **Agnieszka Barłóg**, powieściopisarka (m.in. „Przystanek Agaty”, „Walkowa Pani”), współzałożycielka kieleckiego oddziału Związku Literatów Polskich (zm. 11 I 1994 – **30. rocznica**)

(250) 4 III 1774 – ur. **Kazimierz Tański**, właściciel ziemski, żołnierz, brał udział w ponad 40 bitwach, walczył m.in. pod Dubienką, Zieleńcami, w oblężeniu Warszawy, pod Szczekocinami, Gaetą, Arezzo, Trebią, Saragossą, Somosierrą, Benevente, Dreznem i Wagram, właściciel dóbr Łagiewniki (gm. Chmielnik), pochowany na cmentarzu w Chmielniku, od 2004 patron gimnazjum w Chmielniku (zm. 7 III 1853)

(105) 5 III 1919 – ur. w Skarżysku-Kamiennej **Tadeusz Cichocki**, lotnik, ofiara mordu na Brzasku – lesie, w którym dokonano masowej egzekucji mieszkańców Skarżyska (zm. 29 VI 1940)

(125) 5 III 1899 – ur. **Konstanty Rakowski**, skarżyski drukarz, introligator (zm. po 1974)

(125) 6 III 1899 – ur. **Franciszek Lenard**, porucznik Wojska Polskiego, związany ze Skarżyskiem-Kamienną, gdzie pracował w Państwowej Fabryce Amunicji; tam organizował związki zawodowe, w czasie okupacji powołał w Skarżysku Polską Organizację Wojskową, więzień Oświęcimia (zm. 29 VII 1989)

(185) 7 III 1839 – ur. w Niegosławicach k. Pińczowa **Adolf Dygasiński**, pisarz i nowelista (zm. 3 VI 1902)

(125) 7 III 1899 – ur. **Bolesław Siudek**, przedsiębiorca, pracownik kolei, działacz niepodległościowy, zamieszkały w Skarżysku-Kamiennej, prowadził kina w Skarżysku i Suchedniowie, zamordowany w lesie „na Brzasku” (zm. 29 VI 1940)

(105) 8 III 1919 – ur. w Bielinach **Józef Ozga-Michalski**, poeta, publicysta, prozaik (zm. 10 II 2002)

(165) 8 III 1859 – ur. **Teofil Waligórski**, działacz Ligi Narodowej i Stronnictwa Demokratyczno-Narodowego, w 1906 został wybrany w Kielcach na posła do I Dumy Państwowej z ramienia SD-N (zm. 13 VIII 1913)

(105) 8 III 1919 – ur. **Brunon Budrewicz**, kapitan pilot, uczestnik bitwy o Anglię, zamieszkały przed wojną w Skarżysku-Kamiennej (zm. 13 IV 2001)

(160) 10 III 1864 – **potyczka pod Wąchockiem** w czasie powstania styczniowego

(125) 14 III 1877 – ur. **Józef Bolesław Erbel**, pedagog ze Skarżyska-Kamiennej, dyrektor skarżyskiego liceum, w czasie wojny organizował tajne nauczanie, więzień obozów koncentracyjnych w Buchenwaldzie, Gross-Rosen, Dachau i Ottobraun (zm. 2 II 1984 – 40. rocznica)

(110) 14 III 1914 – ur. w Jędrzejowie **Jan Karczewski**, badacz świata owadów, doktor nauk leśnych, jeden z najwybitniejszych znawców biocenozy leśnej, autor wielu opracowań naukowych z dziedziny entomologii (zm. 2 VI 1986)

(95) 15 III 1929 – zm. **Władysław Mech**, działacz niepodległościowy, związany z PPS, członek Komisariatu Wojskowego Rządu Narodowego w Kielcach (ur. 30 III 1877 w Końskich)

(145) 15 III 1879 – zm. **Józefa Żeromska**, matka Stefana Żeromskiego, pochowana na cmentarzu w Leszczynach (ur. 29 I 1833)

(160) 16 III 1864 – **potyczka pod Bliżynem** w czasie powstania styczniowego

(245) 16 III 1779 – ur. **Józef Deskur**, uczestnik wojen napoleońskich, właściciel Sancygniowa (gm. Działoszyce) (zm. 1858)

(245) 19 III 1779 – ur. **Józef Dwernicki**, generał powstania listopadowego, uczestnik walk na Kielecczyźnie (zm. 22 XI 1857)

(80) 19 III 1944 – zm. **Stefan Bronisław Starzyński**, działacz niepodległościowy,

związany z Pińczowem, gdzie był oficerem werbunkowym, przyczynił się do rozwoju struktur Polskiej Organizacji Wojskowej i powstania Rady Narodowej Powiatu Pińczowskiego (ur. 19 VIII 1893)

(110) 20 III 1914 – ur. **Stanisław Józef Kiełtyka**, odnowiciel klasztoru i kościoła jędrzejowskiego, autor prac o bł. Wincentym Kadłubku (zm. 1977)

(285) 21 III 1739 – ur. **Jan Józef de Boża Wola Górski**, eksjezuita, pierwszy biskup kielecki (ur. 1 II 1818)

(160) 21 III 1864 – **potyczka pod Maruszowem** (gm. Ożarów) w czasie powstania Styczniowego

(95) 21 III 1929 – ur. **Ryszard Miernik**, prozaik, poeta, rzeźbiarz z Suchedniowa, wieloletni prezes Oddziału Kieleckiego ZLP (zm. 12 III 2013)

(110) 28 III 1914 – ur. **Franciszek Pawlik**, pasjonat i propagator tenisa, założyciel sekcji tenisa „Błękitnych” Kielce (zm. 4 VI 1998)

Kwiecień

(85) 1 IV 1939 – ur. w Piasku Wielkim k. Buska-Zdroju **Józef Grudzień**, bokser wagi lekkiej, dwukrotny medalista olimpijski (złoty medal IO '64 w Tokio i srebrny IO '68 w Meksyku), mistrz i wicemistrz Europy i 3-krotny Mistrz Polski, działacz Polskiego Komitetu Olimpijskiego i Polskiego Związku Bokserskiego

(190) 1 IV 1834 – ur. **Witold Krassowski**, budowniczy związany z Kielcami, w 1972 wykonał kompleksowy plan Kielc z wytyczonymi przyszłymi ulicami i dzielnicami miasta (zm. 5 IX 1905)

(195) 1 IV 1829 – ur. **Franciszek Brudzyński**, ksiądz prałat, proboszcz w Daleszycach, dziekan kapituły katedralnej w Kielcach, wizytator klasztorów (zm. 14 VI 1909 – **105.** rocznica)

(170) 1 IV 1854 – ur. **Teodor Dunin**, lekarz internista, działacz społeczny i filantrop, związany z Jędrzejowem (zm. 16 III 1909 – **105.** rocznica)

(105) 4 IV 1919 – ur. **Roman Gajos**, instruktor szybowcowy i samolotowy, przez 35 lat szef szkolenia pilotów szybowcowych w Aeroklubie Kieleckim, odznaczony Krzyżem Kawalerii Orderu Odrodzenia Polski, odznaką „Za Zasługi dla Kielecczyzny” i medalem „Za Zasługi dla Obronności Kraju” (zm. 30 XII 1996)

(160) 4 IV 1864 – ur. **Juliusz Tarnowski**, hrabia, ziemianin i działacz Stronnictwa Polityki Realnej, mieszkał w dobrach koneckich, gdzie modernizował zakłady np. wybudował wielki piec w hucie w Stąporkowie (zm. 3 X 1917)

(130) 5 IV 1894 – zm. **Ludwik Stanisław de Laveaux**, malarz, jeden z najzdolniejszych uczniów Jana Matejki (ur. 1868 w Jaronowicach, gm. Nagłowice)

(135) 6 IV 1889 – ur. **Mieczysław Radwan**, działacz PTTK regionu świętokrzyskiego, w okresie międzywojennym założył wiele placówek Muzeum Regionalnego na Kielecczyźnie, w roku 1934 stworzył pierwsze na ziemi świętokrzyskiej Muzeum Techniki w Sielpi Wielkiej (zm. 30 I 1968)

(145) 7 IV 1879 – ur. w Kołomaniu (gm. Zagnańsk) **Aleksander Grzybowski**, działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, brał czynny udział w akcjach bojowych w okolicach Zagnańska i Samsonowa (zm. 31 VII 1940)

(115) 7 IV 1909 – ur. **Stanisław Lesiak**, przedwojenny zawodnik i działacz sportów motorowych w Kielcach, członek Klubu Motocyklowego Związku Strzeleckiego w Kielcach (zm. 21 XI 1988)

(105) 9 IV 1919 – zm. **Jan Kanty Gajkowski**, ksiądz i publicysta, profesor Seminarium Duchownego w Sandomierzu, członek sandomierskiej Kapituły Katedralnej, redaktor „Kroniki Diecezji Sandomierskiej” (ur. 29 X 1866)

(20) 10 IV 2004 – zm. **Rajmund Stachurski**, strzelec „Świtu” Starachowice, uczestnik Igrzysk Olimpijskich w 1968 i 1972 roku, brązowy medalista mistrzostw świata w 1966 roku, 177 razy reprezentował Polskę na zawodach międzynarodowych. Ogółem podczas swojej kariery zdobył 222 medale (ur. 21 VI 1935)

(185) 10 IV 1839 – ur. w Jędrzejowie **Leon Ludwik Postawka**, rektor Polskiej Misji Katolickiej w Paryżu, działacz narodowy i społeczny (zm. 29 I 1923)

(215) 12 IV 1809 – ur. **Jan Karol Jerzysław**, kielecki lekarz, inspektor lekarski guberni kieleckiej, radomskiej i miasta Warszawy (zm. 24 VII 1867)

(120) 14 IV 1904 – ur. **Stanisław Król**, nestor kieleckich księgarzy, organizował księgarnie i szkolił kadry. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i nagrodą „Dla Najlepszego Sprzedawcy w Kielcach” (zm. 25 VI 1981)

(115) 14 IV 1909 – zm. **Rafał Stefan Kozłowski**, ziemianin, działacz społeczny i polityczny, urodzony w Rembieszycach (gm. Małogoszcz) (ur. 1858)

(130) 15 IV 1894 – ur. **Konrad Łukasiński-Strzelczyk**, żołnierz Polskiej Organizacji Wojskowej i Wojska Polskiego, w czasie pierwszej wojny światowej komendant Okręgu Kielce, brał czynny udział w wielu akcjach bojowych (data śmierci nieznana)

(115) 15 IV 1909 – ur. **Henryk Franciszek Wytrzyszczewski**, nauczyciel, bohater II wojny światowej, instruktor wychowania fizycznego w skarżyskim gimnazjum, zginął w czasie kampanii wrześniowej; od 1997 rozgrywane są w Skarżysku-Kamiennej zawody sportowe jego imienia: „Memoriał im. Prof. Henryka Wytrzyszczewskiego” (zm. 13 IX 1939 – 85. rocznica)

(225) 18 IV 1809 – ur. **Edward Oraczewski**, ziemianin, właściciel dóbr Pawłowice (gm. Sędziszów) oraz Morawica, działacz gospodarczy i społeczny (zm. 1871)

(110) 18 IV 1914 – ur. w Węgleszynie (gm. Oksa) **Tadeusz Golka**, nauczyciel, żołnierz Batalionów Chłopskich (zm. 9 VIII 1944 – 80. rocznica)

(100) 20 IV 1924 – zm. **Edmund Ludwik Eubich (Gasiński)**, artysta dramatyczny, występował w Łodzi, Lublinie, Kielcach, Warszawie i Petersburgu (ur. 10 VIII 1860 w Kielcach)

(100) 20 IV 1924 – zm. **Erazm Różycki**, ziemianin, działacz społeczny, naczelnik Biura Dyrekcji Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Kielcach, członek Komisji Rewizyjnej Kasy Pożyczkowej Przemysłowców Kieleckich, Rady Gospodarczej Kieleckiego Towarzystwa Dobroczynności i Kieleckiego Towarzystwa Cyklistów, animator życia kulturalnego w mieście, pochowany w rodzinnym grobowcu na Cmentarzu Starym w Kielcach (ur. 1857)

(160) 20 IV 1864 – ur. **Jan Waligóra**, działacz Polskiej Partii Socjalistycznej i Komunistycznej Partii Polski, członek Polskiej Organizacji Wojskowej i Pogotowia Wojennego PPS, związany z Kielcami (zm. 1940)

(55) 21 IV 1969 – zm. **Waldemar Babinič**, wybitny pedagog i wychowawca, założyciel Uniwersytetu Ludowego we wsi Rożnica (gm. Słupia), pisał powieści i opowiadania o tematyce związanej z regionem, m.in.: „Złota woda”, „Rówieśnicy” (ur. 13 VIII 1902)

(70) 22 IV 1954 – ur. **Wojciech Lubawski**, prezydent Kielc w latach 2002-2018

(105) 22 IV 1919 – zm. w Łopusznie **Eustachy Onufry Feliks Dobiecki**, ziemianin i działacz Stronnictwa Polityki Realnej, należał do organizatorów pierwszej wystawy rolniczej w Kielcach, współorganizował Towarzystwo Melioracyjne i Towarzystwo Ubezpieczeniowe „Ceres” (ur. 1855)

(150) 22 IV 1874 – ur. **Stanisław Jędrzejewski**, działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, związany z Kielcami (zm. 11 V 1909 – 115. rocznica)

(115) 22 IV 1909 – ur. **Jerzy Hakenberg**, działacz konspiracyjny, pracownik Fabryki Amunicji w Skarżysku-Kamiennej, działacz społeczny (zm. 25 VI 1957)

(145) 23 IV 1879 – ur. w Zagnańsku **Wojciech Jończyk**, działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, ukrywał ściganych przez policję bojowców PPS (zm. 27 I 1943)

(110) 25 IV 1914 – ur. **Stanisław Sędek**, lekarz związany ze szpitalem w Jędrzejowie, patron jednej z ulic w tym mieście (zm. 22 XII 1983)

(130) 26 IV 1894 – ur. w Końskich **Kazimierz Włodzimierz Olszewski**, prawnik, sędzia okręgowy, pisarz hipoteczny przy Sądzie Okręgowym w Kielcach (zm. po 1939)

(160) 27 IV 1864 – ur. **Antoni Bieliński**, ziemianin, na początku XX w. wójt gminy Wojciechowice, zamieszkały w Bidzinach (gm. Wojciechowice) (zm. 11 I 1930)

(40) 27 IV 1984 – zm. **Adolf Wajncetel-Wański**, związany z Kielcami artysta-malarz (ur. 5 V 1907)

(105) 27 IV 1919 – ur. **Stefan Bernas**, uczestnik konspiracji, naukowiec, jeden z najwybitniejszych polskich elektroenergetyków, w czasie wojny działał w konspiracji w Skarżysku-Kamiennej (zm. 4 VIII 1983)

(180) 28 IV 1844 – ur. w Brzozowej (gm. Tarłów) **Zofia Bukowiecka**, pisarka, autorka powieści i opowiadań dla dzieci (zm. 1920)

(100) 28 IV 1924 – ur. **Bolesław Zbigniew Cetner**, artysta grafik, malarz, akwarelista, absolwent Gimnazjum im. Stefana Żeromskiego w Kielcach (zm. 2 IV 2013)

(195) 29 IV 1829 – ur. w Usarzowie (gm. Lipnik) **Władysław Chomętowski**, literat, wydawca źródeł historycznych, bibliotekarz, pseud. Władysław Kwiryna (zm. 21 V 1876)

Maj

(130) 3 V 1894 – zm. **Herman Hiller**, właściciel prywatnej wyższej czteroklasowej szkoły męskiej w Kielcach (ur. 1819 – 205. rocznica)

(130) 4 V 1894 – ur. **Stanisława Olędzka**, żołnierz Polskiej Organizacji Wojskowej, organizowała w Kielcach pierwsze żeńskie patrole skautowe (data śmierci nieznana)

(225) 4 V 1799 – ur. we Włoszczowie **Jan Nepomucen Rostworowski**, pisarz, muzyk, poseł na sejm (zm. 23 XI 1847)

(145) 5 V 1879 – ur. **Stanisław Matecz**, działacz Narodowego Związku Robotniczego, związany ze Skarżyskiem-Kamienną (zm. po 1933)

(30) 7 V 1994 – zm. **Józef Grzywna**, profesor, badacz historii Polski, autor wielu prac dotyczących Kielecczyzny, pracownik Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach (ur. 6 I 1933)

(125) 8 V 1899 – ur. w Sędziszowie **Stanisław Schayer**, indolog, religioznawca i filozof (zm. 1 XII 1941)

(80) 11 V 1944 – zm. **Leon Tadeusz Kozłowski**, archeolog i polityk z Rembieszyc (gm. Małogoszcz) (ur. 6 VI 1892)

(120) 14 V 1904 – ur. **Roman Czernecki**, nauczyciel i organizator tajnego nauczania w okolicach Słupi Jędrzejowskiej, patron Gimnazjum Publicznego w Słupi Jędrzejowskiej (zm. 13 XII 1986)

(140) 15 V 1884 – ur. **Władysław Buszkowski**, lekarz i działacz społeczny, twórca i dyrektor szpitala dziecięcego w Kielcach (zm. 1 XI 1920)

(160) 15 V 1864 – zm. **Ignacy Humnicki**, dramatopisarz z Mychowa (gm. Bodzechów) (ur. 5 II 1798)

(115) 16 V 1909 – otwarcie kina „**Iluzjon Merkury**” na rogu ulic Staszica i Ruskiej

w Kielcach

(105) 17 V 1919 – zm. **Zygmunt Maria Wielopolski**, hrabia, ziemianin, przemysłowiec, działacz Stronnictwa Polityki Realnej, prezes rady nadzorczej Zakładów Ostrowieckich, związany z Szewną, gdzie został pochowany (ur. 1836)

(55) 18 V 1969 – zm. **Rafał Ekielski**, inżynier, konstruktor motocykli z Kielc (ur. 26 XII 1898)

(85) 18 V 1939 – ur. **Leszek Mozer**, trener pływania i łucznictwa, współorganizator ośrodka łuczniczego „Stella” Kielce

(105) 20 V 1919 – ur. w Skrzelczycach koło Kielc **Gustaw Herling-Grudziński**, pisarz, eseista, krytyk literacki, dziennikarz, żołnierz, więzień łagrów (zm. 4 VII 2000)

Patrz POLSKA

(75) 21 V 1949 – ur. w Kielcach **Andrzej Lenartowski**, poeta, powieściopisarz, dramaturg, wydał tomiki wierszy: „Umarła podróż”, „Rozkład”, „Zaproszenie do piekła” i powieści, m.in.: „Maszyna do czesania motyli”, „Wolny strzelec”, „Królowa Śniegu”

(65) 22 V 1959 – zm. **Kazimierz Świerzyński**, ziemianin, działacz społeczny, wójt i sędzia pokoju w gminie Wilczyce, przewodniczący Dozoru Okręgu Szkolnego w Sandomierzu, prezes Banku Ziemi Sandomierskiej, członek Związku Ziemian (ur. 3 XII 1870 we Włonicach – gm. Ożarów)

(65) 23 V 1959 – ur. w Kielcach **Andrzej Piskulak**, poeta, prozaik, dziennikarz, publicysta. Wydał m.in.: tomiki wierszy „Kluczem do baśni może być wytrych”, „Po trzeciej zmianie”, „Z gwiazdozbioru oczu”, „Poezjoborze”, „Lirobranie”

(120) 24 V 1904 – ur. **Tadeusz Ryłski-Ostoja**, lotnik, fotograf, wywiadowca i szef wywiadu ZWZ-AK „Ostoja”, szef bezpieczeństwa w Kielcach (zm. 29 VIII 1983)

(130) 26 V 1894 – ur. **Zygmunt Krysiński**, proboszcz w Bzinie (obecnie dzielnica Skarżyska-Kamiennej) (zm. 22 VIII 1963)

(100) 27 V 1924 - ur. **Jerzy Julian Butwiłło**, żołnierz AK Gór Świętokrzyskich, dziennikarz, regionalista, pracował w Rozgłośni Polskiego Radia w Kielcach (zm. 18 IV 2009 - 15. rocznica)

(95) 27 V 1929 – ur. **Czesław Erber**, bibliolog, edytor, doktor nauk humanistycznych, związany z Kielcami i Ziemią Świętokrzyską (zm. 16 II 2016)

Czerwiec

(125) 4 VI 1899 – ur. w Desznie (gm. Nagłowice) **Andrzej Łoś**, komandor podporucznik, dowódca trałowca ORP „Jaskółka” i okrętu podwodnego ORP „Rys” (zm. 6 IV 1962)

(85) 6 VI 1939 – zm. **Alojzy Gluth-Nowowiejski**, żołnierz Polskiej Organizacji Wojskowej i Wojska Polskiego, komendant okręgu POW w Kielcach (ur. 26 I 1893)

(200) 7 VI 1824 – ur. **Adolf Jabłoński**, pamiętnikarz z Krasocina, zesłaniec, uczestnik powstania styczniowego, współpracownik Ignacego Łukaszewicza w górnictwie naftowym (zm. 2 V 1887)

(230) 8 VI 1794 – wojska **Tadeusza Kościuszki** docierają do Kielc i rozbijają obóz

(100) 8 VI 1924 – ur. **Bogdan Dąbrowski**, lekarz, dyrektor szpitala w Morawicy, biegły psychiatra Sądu Biskupiego, Sądu Wojewódzkiego, prokuratury i więziennictwa, pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach (zm. 28 III 1993)

(25) 9 VI 1999 – zm. **Stanisław Kulczycki**, bokser Wojskowego Klubu Kielc, Granatu Kielce i Ludwikowa Kielce, sędzia bokserski, w latach 1955-57 prezes Okręgowego Związku Bokserskiego w Kielcach (ur. 23 III 1918)

(65) 11 VI 1959 – zm. **Edward Niwiński**, działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, agitator i organizator kół PPS w Końskich, brał udział w rozbijaniu carskich instytucji i rozbiciu więzienia śledczego w Końskich (ur. 4 IX 1887 w Końskich)

(100) 11 VI 1924 – ur. w Skarżysku-Kamiennej **Tadeusz Matejszczak**, żołnierz AK, zastępca dowódcy plutonu operacyjnego, którego zadaniem były akcje odwetowe za represje społeczeństwa, wykonawca wyroku na Leo Metzy, polskim konfidentem współpracującym z okupantem (zm. 18 IX 2008)

(160) 13 VI 1864 – zm. **Henryk Dembiński**, uczestnik wojen napoleońskich, generał powstania listopadowego, dowódca w powstaniu węgierskim, publicysta (ur. 16 I 1791 w Strzałkowie, gm. Stopnica)

(115) 14 VI 1909 – zm. **Franciszek Brudzyński**, administrator Diecezji Kieleckiej, podczas powstania styczniowego zaprzysięgał powstańców i organizował im manifestacyjne pogrzeby (ur. 1 IV 1829 – 195. rocznica)

(130) 14 VI 1894 – ur. w Końskich **Józef Płużański** oficer Legionu Puławskiego i Wojska Polskiego (zm. 30 IV 1945)

(140) 15 VI 1884 – ur. w Jędrzejowie **Władysław Puchalski**, aktor, reżyser, występował na wielu scenach teatralnych, m.in. w Warszawie, Łodzi, Katowicach, Wilnie i Petersburgu (zm. 17 V 1936)

(80) 16 VI 1944 – zm. **Jan Piwnik** ps. „Ponury”, urodzony we wsi Janowice k. Ostrowca Świętokrzyskiego, oficer rezerwy Wojska Polskiego, funkcjonariusz Policji Państwowej, legendarny dowódca oddziału partyzantów Armii Krajowej w Górach Świętokrzyskich, patron jednej z ulic w Kielcach i świętokrzyskiej Policji (ur. 31 VIII 1912)

(100) 16 VI 1924 – ur. **Janina Stramska**, poetka z Włoszczowy, wydała tomiki wierszy: „Wiersze sercu bliskie” i „Idę do Ciebie” (zm. 31 VIII 2000)

(55) 19 VI 1969 – powstanie w Kielcach **Wyższej Szkoły Nauczycielskiej**, przekształconej w Wyższą Szkołę Pedagogiczną w 1973 roku, następnie w Akademię Świętokrzyską w roku 2000, w 2008 w Uniwersytet Humanistyczno – Przyrodniczy Jana Kochanowskiego, a w 2011 roku w Uniwersytet Jana Kochanowskiego

(85) 20 VI 1939 – zm. **Stanisław Łoś**, krzewiciel oświaty rolniczej z Deszna (gm. Nagłowice), inżynier, działacz społeczny (ur. 8 X 1865)

(145) 21 VI 1879 – ur. w Kielcach **Ludwik Alojzy Szperl**, chemik, zainicjował w Polsce prace nad działaniem siarki, siarkowodoru i selenowodoru na związki organiczne, był też historykiem badań chemicznych i prezesem Polskiego Towarzystwa Chemicznego (zm. 29 IV 1944 – 80. rocznica)

(45) 22 VI 1979 – zm. **Jan Kłodawski**, członek Zarządu Okręgu PTTK, odznaczony Złotą Honorową Odznaką PTTK i Medalem Aleksandra Janowskiego za krzewienie krajoznawstwa na Kielecczyźnie, pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach (ur. 6 I 1903)

(255) 22 VI 1769 – ur. we wsi Łowinia (gm. Sędziszów) **Antoni Onufry Bystrzonowski**, ksiądz, dziekan katedry wawelskiej, senator Rzeczypospolitej Krakowskiej (zm. 14 II 1848)

(235) 24 VI 1789 – ur. w Krzcięcicach (gm. Sędziszów) **Jan Chrzyciel Mieroszewski**, dyrektor policji i senator Wolnego Miasta Krakowa, dyrektor teatru, poeta, kolekcjoner (zm. 9 XI 1867)

(25) 26 VI 1989 – zm. **Henryk Smarzyński**, wybitny pedagog i nauczyciel akademicki, autor wielu książek (m.in.: „Wychowanie rodzinne”, „Podstawowe zagadnienia z dydaktyki szkoły średniej”) i artykułów (na łamach „Szkoły Zawodowej”, „Nowej Szkoły”, „Życia Szkoły Wyższej”) o tematyce oświatowej (ur. 19 I 1906 w Cegielni, gm. Secemin)

(190) 28 VI 1834 – zm. **Wilhelm Giersch**, budowniczy, inżynier, w 1823 roku mianowany budowniczym województwa krakowskiego z miejscem urzędowania w Kielcach. Autor wielu projektów budowlanych (ur. ok. 1785)

(150) 28 VI 1874 – ur. **Leon Wilkoński**, kustosz Muzeum Ziemi Sandomierskiej, autor artykułów (m.in. „Grób ciałopalny z okresu wczesnorzymskiego z Krakówki pod Sandomierzem”), sandomierski przewodnik, pochowany na Cmentarzu Katedralnym w Sandomierzu (zm. 5 III 1948)

Lipiec

(120) 2 VII 1904 – ur. **Juliusz Braun**, naukowiec z Kielc, ekonomista, prawnik, ekolog (zm. 31 V 1990)

(120) 2 VII 1904 – ur. **Witold Leon Gokieli**, inżynier organizator produkcji uzbrojenia, pracownik Fabryki Amunicji w Skarżysku-Kamiennej, w pierwszych miesiącach okupacji został skierowany do Komendy Głównej AK w Warszawie, gdzie organizował i kierował produkcją warsztatów produkujących materiały bojowe dla jednostek szturmowych i partyzanckich (zm. 5 VII 1956)

(215) 3 VII 1809 – przyłączenie Kielc do **Księstwa Warszawskiego**

(20) 5 VII 2004 – zm. **Wojciech Lipiński**, bohater drugiej wojny światowej, żołnierz

Brygady Strzelców Podhalańskich, „Cichociemny”, jako zastępca wywiadu szefa wywiadu AK w Mińsku ujawnił zbrodniczą działalność łotewskich rybaków, którzy za wysoką opłatą obiecywali przewozić na swych kutrach Polaków do Szwecji, a po wypłynięciu na pełne morze, topili ich w Bałtyku (ur. w Bliżynie 12 XI 1920)

(120) 8 VII 1904 – antyżydowskie wystąpienia w Ostrowcu Świętokrzyskim określane mianem **pogromu ostrowieckiego**

(35) 9 VII 1989 – ur. **Paweł Kal**, piłkarz nożny, zawodnik Korony Kielce, wychowanek klubu, urodzony w Kielcach

(115) 12 VII 1909 – otwarcie **Biblioteki Towarzystwa Biblioteki Publicznej w Kielcach** w domu Suligi przy ul. Wesołej 32 - pierwszej biblioteki publicznej w mieście, której kontynuatorką jest Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza w Kielcach

(220) 13 VII 1804 – ur. w Gromadnicach (gm. Bodzechów) **Jan Nepomucen Młodecki**, emigrant, uczestnik powstania listopadowego (zm. 12 IX 1883)

(155) 14 VII 1869 – ur. w Sandomierzu **Kazimierz Dąbrowski**, przemysłowiec, w latach 20. dyrektor cukrowni Włostów (gm. Lipnik) (zm. 1931)

(50) 17 VII 1974 – zm. **Piotr Kałwa**, profesor, biskup, kanonista, teolog, notariusz Sądu Biskupiego w Kielcach, doktor honoris causa z teologii (ur. 18 X 1893)

(120) 19 VII 1904 – ur. **Jerzy Czarniecki**, najwszechstronniejszy sportowiec kielecki w dwudziestoleciu międzywojennym, trenował piłkę nożną, hokej, lekką atletykę (zm. 13 XII 1939 – **85. rocznica**)

(150) 19 VII 1874 – ur. **Waleria Makarewicz**, nauczycielka, w 1909 roku otworzyła szkołę żeńską w Ostrowcu Świętokrzyskim, członek PTK (zm. 23 II 1966)

(180) 20 VII 1844 – ur. **Dominik Anc**, adwokat z Jędrzejowa, uczestnik powstania styczniowego (zm. 28 V 1918)

(135) 21 VII 1889 – ur. **Piotr Wiślicki** działacz PPS, związany z Kielcami, agitator, działacz Komitetu Narodowego w Kielcach, członek Polskiej Organizacji Wojskowej, sklep jego żony przy ul. Ruskiej (dziś Sienkiewicza) był głównym punktem dystrybucji nielegalnych publikacji niepodległościowych w guberni kieleckiej (zm. 21 XI 1966)

(140) 24 VII 1884 – ur. w Kołomaniu (gm. Zagnańsk) **Jan Kwaśniewski**, działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, uczestnik wielu akcji bojowych, rozbijania carskich urzędów m.in. w Samsonowie, Zagnańsku, Tumlinie, Kołomaniu, Promniku, Smykowie, Łopusznie czy Snochowicach, więziony w Kielcach (zm. po 1934)

(145) 26 VII 1879 – ur. **Stanisław Płuzański**, inżynier mechanik, jeden z organizatorów Szkoły Rzemieślniczej w Końskich (zm. 1951)

(235) 27 VII 1789 – na mocy ustawy podjętej przez Sejm Wielki, **Kielce, Bodzentyn, Daleszyce** i kilka innych miejscowości przeszły na **własność Rzeczypospolitej**

(25) 27 VII 1999 – zm. **Jan Górecki**, regionalista, fotografik i działacz społeczny

z Pińczowa (ur. 1924 – **100.** rocznica)

(155) 27 VII 1869 – ur. w Machorach (gm. Ruda Maleniecka) **Artur Gliszczyński**, dziennikarz, humorysta i satyryk, ps. Glizda, Argus (zm. 18 X 1910)

(30) 27 VII 1994 – zm. **Feliks Bernas**, bohater II wojny światowej, uczestnik powstania warszawskiego, związany ze Skarżyskiem, gdzie działał w konspiracji (ur. 7 IV 1923)

(25) 27 VII 1999 – zm. **Maria Dąbrowska**, działaczka społeczna z Węgleszyna (gm. Oksa), posłanka na sejm (ur. 21 I 1906)

(175) 28 VII 1849 – ur. **Tadeusz Stryjeński**, architekt, w latach 90. XIX wieku realizował w Kazimierzy Wielkiej projekty przebudowy cukrowni „Łubna” (zm. 3 VI 1943)

(85) 29 VII 1939 – ur. **Witold Baran**, lekkoatleta z Chmielowa (gm. Bodzechów), wicemistrz Europy w biegu na 1500 metrów, 7-krotny Mistrz Polski, uczestnik Igrzysk Olimpijskich w Tokio w 1964 roku

(150) 30 VII 1874 – ur. **Jarosław Marian Wojciechowski**, architekt, zrealizował wiele projektów na terenie województwa świętokrzyskiego (19 X 1942)

(130) 31 VII 1894 – ur. w Bliżynie **Kazimierz Morris**, działacz niepodległościowy, w czasie pierwszej wojny światowej służył w Wojsku Polskim jako artylerzysta, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej (zm. po 1939)

(80) 31 VII 1944 – ur. **Marian Forma**, kolarz z Kielc, jeden z najwybitniejszych polskich kolarzy szosowych lat 60-tych, reprezentował barwy SHL Kielce, działacz Polskiego Związku Kolarskiego

Sierpień

(475) 2 VIII 1549 – ur. w Ćmielowie **Krzysztof Mikołaj Radziwiłł**, marszałek wielki litewski, wojewoda trocki, wojewoda wileński, pierwszy ordynat na Nieświeżu (zm. 28 II 1616)

(120) 4 VIII 1904 – ur. w Małoszycach k. Opatowa **Witold Gombrowicz**, wybitny prozaik, eseista, dramaturg, patron (od 9 października 2009 r.) Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach (zm. w nocy z 24 na 25 VII 1969 – **55.** rocznica)

Patrz POLSKA

(105) 5 VIII 1919 – zm. **Jan Daszewski**, lekarz, lekarz, działacz społeczny i oświatowy, współzałożyciel biblioteki publicznej w Kielcach, założyciel Kieleckiego Towarzystwa Przeciwgruźliczego i kieleckiego Towarzystwa Biblioteki Publicznej (ur. 16 V 1859 – **165.** rocznica)

(80) 7 VIII 1944 – zm. **Tadeusz Jachimowski**, ksiądz, pułkownik Wojska Polskiego, kapelan Armii Krajowej, (ur. 12 II 1892 w Kazimierzy Małej, gm. Kazimierza Wielka)

- (55) 8 VIII 1969 – zm. **Stanisław Padło**, ps. „Niebora”, dowódca Armii Krajowej na Ponidziu (ur. 20 IX 1910)
- (65) 8 VIII 1959 – ur. **Zbigniew Trzaskowski**, poeta, wydawca, duszpasterz, związany z Kielcami
- (135) 8 VIII 1889 – ur. **Wawrzyniec Ergietowski**, burmistrz Skarżyska-Kamiennej w latach 1925-28 (zm. 11 II 1972)
- (90) 10 VIII 1924 – ur. **Ludmiła Bożena Stefanowska**, żołnierz, łączniczka AK, związana ze Skarżyskiem-Kamienną, gdzie mieszkała w czasie okupacji i gdzie działała w konspiracji. Zginęła podczas oblawy niemieckiej na Wykus (zm. 28 X 1943)
- (115) 11 VIII 1909 – zm. **Bolesław Anc**, uczestnik powstania styczniowego, inżynier, urodzony w Jędrzejowie w 1841 roku
- (120) 16 VIII 1904 – zm. **Zofia Wielowieyska**, ziemianka i działaczka katolicka, związana z Sancygniowem (gm. Działoszyce) (ur. 18 XI 1868 w Sancygniowie)
- (90) 17 VIII 1934 – zm. **Wilhelm Palisa**, powstaniec styczniowy, technik, dyrektor wielkiego pieca Zakładów Żelaznych i Stalowych „Skarżysko” (ur. 12 VIII 1843)
- (115) 18 VIII 1909 – ur. **Władysław Jasiński**, ps. Jędrus, harcerz, założyciel i dowódca działającego w okolicach Sandomierza oddziału partyzanckiego „Jędrusie” (zm. 9 I 1943)
- (225) 18 VIII 1799 – ur. **Jacek Lipski**, mechanik, konstruktor górniczy, pracownik Dyrekcji Głównej Górniczej w Kielcach, współtwórca tajnego Bractwa Burszów i Szpaków Kieleckich (zm. 23 IV 1872)
- (145) 19 VIII 1879 – ur. **Aleksander Bastrzykowski**, ksiądz związany z Sandomierzem, autor książek i artykułów o tematyce regionalnej (zm. 25 III 1958)
- (20) 20 VIII 2004 – zm. **Zdzisław Małys**, przewodnik świętokrzyski, prezes Koła Przewodników Świętokrzyskich w Kielcach, członek Zarządu Okręgu PTTK w Kielcach, odznaczony Złotą Honorową Odznaką PTTK, pochowany na Cmentarzu Komunalnym w Kielcach-Cedzynie (ur. 25 X 1933)
- (75) 21 VIII 1949 – ur. **Ryszard Kasperek**, trener lekkiej atletyki z Pińczowa, wychowawca młodzieży, w latach 1981-85 prezes Okręgowego Związku Lekkiej Atletyki, odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, nagrodą „Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej”, laureat Nagrody Prezydenta Miasta Kielce w 1997
- (70) 21 VIII 1954 – zm. **Karol Bukowski**, działacz społeczny, ziemianin związany z gminą Czarnocin (ur. 10 III 1871 w Michałowicach, gm. Czarnocin)
- (145) 21 VIII 1879 – ur. **Józef Chmielewski**, działacz PPS, ps. Siano, urodzony i związany ze Stąporkowem (zm. po 1931)
- (5) 23 VIII 2019 – zm. **Mirosław Skarżyński**, pochodzący z Kielc językoznawca, pracownik Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, działacz opozycji w czasach PRL
- (140) 28 VIII 1884 – ur. **Jan Dzienniak**, działacz PPS na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego,

ps. Wanda, zginął z rąk hitlerowców, powieszony w masowej egzekucji na ostrowieckim rynku (zm. 30 IX 1942)

(155) 28 VIII 1869 – ur. w Opatowie **Kazimierz Karol Milicer**, budowniczy, główny inżynier w trakcie przebudowy warszawskiego węzła kolejowego, budował także fortyfikacje wokół Warszawy i Brześcia Litewskiego (zm. po 1939)

(125) 29 VIII 1899 – zm. **Feliks Rybarski**, nauczyciel i historyk uczący w kieleckich szkołach (ur. 9 V 1845 w Tokarni)

Wrzesień

(115) 2 IX 1909 – ur. **Stefan Grzywaczewski**, nestor kieleckiej palestry (zm. 16.02.2000)

(150) 4 IX 1874 – ur. **Franciszek Dominik Loeffler**, działacz PPS, w latach 1914-17 redaktor tygodnika „Ziemia Kielecka”, współorganizator Biblioteki Publicznej w Kielcach (zm. 24 II 1919 – **105.** rocznica)

(35) 7 IX 1989 – zm. **Halina Szczygłowska**, harcerka, sanitariuszka, w czasie II wojny światowej organizowała w Kielcach szkolenia sanitariuszek (ur. 16 II 1922)

(160) 8 IX 1864 – ur. **Stefan Henryk Tomaszewski**, prawnik i działacz Stronnictwa Demokratyczno-Narodowego, wielki kielecki społecznik, członek Towarzystwa Kredytowego miasta Kielc, organizował też nielegalne zjazdy nauczycieli powiatu kieleckiego (zm. 22 II 1924 – **100.** rocznica)

(85) 8 IX 1939 – ur. **Andrzej Grabiwoda**, kielecki malarz i architekt wnętrz (zm. 10 II 2003)

(110) 9 IX 1914 – ur. **Walenty Wójcik**, biskup, dziekan kapituły katedralnej w Sandomierzu, wykładowca sandomierskiego Seminarium Duchownego (zm. 22 XI 1990)

(160) 10 IX 1864 – zm. **Jan Ledóchowski**, poseł na Sejm Królestwa Polskiego z powiatu jędrzejowskiego, działacz emigracyjny (ur. 23 VI 1791)

(165) 13 IX 1859 – ur. **Michał Rawita-Witanowski**, badacz przeszłości Chęcin i regionalista (zm. 25 II 1943)

(80) 13 IX 1944 – zm. **Tadeusz Dybczyński**, krajoznawca, jeden z pierwszych przewodników świętokrzyskich autor wielu przewodników po regionie (ur. 1886)

(135) 17 IX 1889 – ur. **Jadwiga Wanda Zumft-Bobowska**, działaczka społeczna i konspiracyjna, nauczycielka, związana ze Skarżyskiem-Kamienną, gdzie uczyła w gimnazjum, w czasie wojny, organizowała pomoc dla uciekinierów, przesiedleńców i rannych (zm. 22 XI 1954 – **70.** rocznica)

(80) 21 IX 1944 – zm. **Wojciech Szczepaniak**, harcerz Szarych Szeregów, żołnierz AK,

pseud. „Lwowiak”; Jego imię nosi jedna z ulic w Kielcach, Szkoła Podstawowa nr 29 i Gimnazjum nr 26 oraz drużyna harcerska; na kieleckim Stadionie w miejscu jego rozstrzelania znajduje się symboliczna mogiła (ur. 30 VI 1927)

(85) 21 IX 1939 – zm. **Apoloniusz Kędziński**, malarz z Suchedniowa (ur. 1 VII 1861)

(85) 22 IX 1939 – ur. **Marian Kasprzyk**, piściarz z Kołomania (gm. Zagnańsk), dwukrotny medalista olimpijski (brąz na Olimpiadzie w Rzymie w 1960 i złoto na Olimpiadzie w Tokio w 1964)

(115) 22 IX 1909 – ur. w Wodzisławiu **Halina Wacława Sławińska**, nauczycielka, publicystka, działaczka społeczno-oświatowa (zm. 1 I 2004 – **20.** rocznica)

(135) 23 IX 1889 – ur. **Edward Rutkiewicz** działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, związany z Kielcami, brał udział w licznych akcjach bojowych, zamordowany w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu (zm. 26 X 1941)

(140) 26 IX 1884 – ur. w Kielcach **Edward Robert Taylor**, ekonomista, współzałożyciel Towarzystwa Ekonomistów i Statystyków Polskich, jeden z najwybitniejszych w Polsce przedstawicieli nurtu neoklasycznego z ekonomii (zm. 1964 – **60.** rocznica)

(150) 29 IX 1874 – zm. **Marcin Badeni**, mąż stanu okresu Księstwa Warszawskiego i Królestwa Okręgowego, działacz gospodarczy, właściciel dóbr w Bejskach (ur. 1751)

Październik

(140) 2 X 1884 – ur. **Stanisław Karol Kęcki**, działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, kielecki szewc, jego mieszkanie stanowiło magazyn broni, wydawnictwo partyjnych oraz miejsce zamieszkania instruktorów bojowych (zm. po 1910)

(175) 2 X 1869 – ur. **Jan Jakub Gay**, architekt, jeden z czołowych budowniczych Warszawy w okresie autonomii Królestwa, autor projektu szpitala w Busku (obecnie sanatorium) (ur. 1 XII 1803)

(455) 4 X 1569 – zm. **Mikołaj Rej** z Nagłowic, poeta, prozaik, czołowy przedstawiciel literatury renesansowej w Polsce (ur. 4 II 1505)

Patrz POLSKA

(115) 5 X 1909 – ur. w Krasnej (gm. Stąporków) **Leon Pająk**, brał udział w obronie Polskiej Wojskowej Składnicy Tranzytowej w Gdańsku na Westerplatte, dowódca placówki „Prom”, żołnierz II Korpusu dowodzonego przez gen. Andersa, odznaczony orderem Virtuti Militari i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (zm. 26 XI 1990)

(180) 6 X 1844 – ur. **Ludwik Kazimierz Plater-Broel**, hrabia, ziemianin przemysłowiec, właściciel wielu posiadłości ziemskich w regionie świętokrzyskim, w których intensywnie rozwijał produkcję żelaza. Znamca i propagator hutnictwa wielkopiecowego (zm. 22 IX 1909 – **125.** rocznica)

(15) 9 X 2009 – uroczystość nadania imienia Witolda Gombrowicza **Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach**

(50) 12 X 1974 – zm. **Michał Basa**, poeta ludowy, prozaik z Tarczka (gm. Pawłów); w jego twórczości znaleźć można wątki regionalne (ur. 4 IX 1912)

(160) 14 X 1864 – ur. w Strawczynie **Stefan Żeromski**, powieściopisarz, nowelista, dramaturg, publicysta (zm. 20 XI 1925)

(125) 14 X 1899 – ur. **Daniel Olech**, członek, potem przewodniczący Tajnej Komisji Egzaminacyjnej. W Jego domu w Pińczowie odbywało się tajne nauczanie i egzaminy maturalne w latach II wojny światowej (zm. 13 VI 1973)

(80) 15 X 1944 – zm. **Stanisław Suchorowski**, miłośnik folkloru, nauczyciel, zbieracz pieśni ludowych, kompozytor, badacz obrzędów ludowych na terenie województwa świętokrzyskiego (ur. 14 IX 1902)

(115) 16 X 1909 – ur. **Ryszard Moryciński**, muzyk kieleckiej filharmonii, pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach (zm. 10 IX 1988)

(75) 19 X 1949 – ur. **Andrzej Szołowski**, lekkoatleta z Kielc, trener lekkiej atletyki klasy mistrzowskiej, międzynarodowy instruktor narciarski, współzałożyciel klubu „Akwedukt” Kielce

(95) 19 X 1929 – ur. **Zbigniew Rubinowski**, geolog, taternik z Kielc, prezes Kieleckiego Towarzystwa Naukowego, kierownik Sekcji Geologiczno-Geograficznej KTN-u, autor wielu publikacji naukowych z dziedziny geologii i ochrony przyrody (zm. 10 II 1997)

(140) 20 X 1884 – ur. **Józef Kobiałko**, działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, brał udział w wielu akcjach bojowych na terenie Kielc – zamachach na prowokatorów, urzędników, w czasie drugiej wojny światowej aresztowany przez gestapo, wywieziony do Oświęcimia i rozstrzelany (zm. VI 1941)

(50) 24 X 1974 – zm. **Barbara Stefania Kossuth**, poetka, tłumaczka, nauczycielka, działaczka Towarzystwa Biblioteki Publicznej w Kielcach (ur. 4 XII 1887)

(115) 25 X 1909 – ur. **Jan Marcinkowski**, urzędnik, porucznik artylerii, obrońca twierdzy Modlin, żołnierz AK, pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach (zm. 9 I 1948)

(115) 25 X 1909 – zm. pułkownik **Stanisław Gumowski**, żołnierz 1. Pułku Artylerii Legionów, uczestnik wojny 1920 r., żołnierz KOP, II z-ca dowódcy 3 Brygady Strzelców Karpackich, odznaczony Srebrnym Krzyżem Virtuti Militari, pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach (ur. 24 IX 1898)

(40) 27 X 1984 – ur. **Michał Jurecki**, piłkarz ręczny, zawodnik Vive Targi Kielce, wielokrotny reprezentant Polski

(80) 31 X 1944 – zm. **Helena Wolff** ps. „dr Anka”, lekarka, żołnierz AK ze Starachowic (ur. 2 III 1915)

Listopad

- (85) ok. 2 XI 1939 – zm. **Stefan Artwiński**, prezydent Kielc w latach 1934-1939, zamordowany przez hitlerowców (ur. 11 VII 1863)
- (160) 2 XI 1864 – ur. **Pelagia Radziwiłł**, księżna, działaczka społeczna, współorganizatorka na terenie guberni kieleckiej Koła Stowarzyszeń Zjednoczonych Ziemianek, jednego z pierwszych w Królestwie Polskim (zm. 25 I 1929 – **95.** rocznica)
- (35) 2 XI 1989 – zm. **Stanisław Jeżewski**, nauczyciel, uczestnik wojny polskobolszewickiej, jeden z założycieli PTTK w Ostrowcu Świętokrzyskim, wielokrotnie odznaczany (ur. 30 VIII 1898)
- (65) 3 XI 1959 – zm. **Jan Samsonowicz**, pedagog z Ostrowca Świętokrzyskiego, geolog, profesor lwowskich i warszawskich uniwersytetów zasłużony badacz historii geologicznej Gór Świętokrzyskich, odkrywca kopalni krzemieni w Krzemionkach Opatowskich (ur. 14 IX 1888)
- (135) 3 XI 1889 – zm. **Teodozja Jakowicka-Federici**, śpiewaczka operowa, sopranistka, urodzona w majątku Ulmanówka koło Kielc (ur. 18 VI 1835)
- (60) 4 XI 1964 – zm. **Jan Kwapiński**, działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, związany z Ostrowcem Świętokrzyskim (ur. 12 XI 1885)
- (235) 5 XI 1789 – ur. **Karol Różycki**, uczestnik powstania listopadowego na Kielecczyźnie, dowódca pułku Jazdy Wołyńskiej, emigrant, towiańczyk (zm. 12 IX 1870)
- (20) 5 XI 2004 – zm. **Jan Koprowski** z Pokrzywnicy, prozaik, poeta, publicysta, tłumacz (ur. 10 II 1918)
- (55) 6 XI 1969 – ur. **Dorota Kot**, poetka z Kielc, wydała tomik wierszy pt. „Zaufać nocy”
- (140) 7 XI 1884 – ur. **Stanisław Niesiołowski**, artysta malarz z Kielc, portrecista. Namalował wiele portretów znanych osobistości ze świata kultury i polityki (zm. po 1939)
- (65) 8 XI 1959 – ur. **Małgorzata Adamik-Okupniak**, paraolimpijka, pływaczka, wychowanka Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Busku-Zdroju, zdobywczyni złotych medali na Igrzyskach Paraolimpijskich w Arnhem (1980), Stoke Madeville (1984) i Seulu (1988)
- (185) 8 XI 1839 – zm. **Marceli Królikiewicz**, inżynier górniczy, profesor Szkoły Akademiczno-Górnicej w Kielcach, naczelnik zakładów górnichohutniczych Okręgu Zachodniego Królestwa Polskiego (ur. 30 X 1791)
- (95) 10 XI 1929 – zm. **Grzegorz Augustynik**, ksiądz, teolog i społecznik, związany z Kielcami i Włoszczową, honorowy obywatel Włoszczowy (ur. 25 XI 1847)
- (60) 10 XI 1964 – ur. **Michał Gębura**, piłkarz Staru Starachowice, Błękitnych Kielce, Siarki Tarnobrzeg, Lecha Poznań, dwukrotny mistrz Polski, trzykrotny reprezentant kraju, najlepszy piłkarz 75-lecia Świętokrzyskiego Związku Piłki Nożnej

(140) 10 XI 1884 – ur. **Zofia Nałkowska**, pisarka, działaczka oświatowa, związana m.in. z Kielcami, gdzie pisała artykuły i redagowała pismo „Echa Kieleckie”, była też jedną z inicjatorek powołania Czytelnicy Naukowej i pracowała na rzecz pomocy dla więźniów politycznych (zm. 17 XII 1954 – **70.** rocznica)

Patrz POLSKA

(135) 11 XI 1889 – ur. **Kazimierz Wydrychiewicz**, żołnierz Polskiej Organizacji Wojskowej, sekretarz Sądu Pokoju w Pińczowie, komendant placówki Wojska Polskiego w Pińczowie (zm. po 1931)

(110) 11 XI 1914 – ur. **Stanisław Skorupka**, żołnierz AK, współtwórca pistoletu „KIS” produkowanego w Starachowicach (data śmierci nieznana)

(120) 12 XI 1904 – zm. **Antoni Borkowski**, urzędnik, pracownik Izby Skarbowej w Kielcach, kolekcjoner sztuki, pamiętnikarz, pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach (ur. 13 XII 1825 w Korytnicy)

(100) 13 XI 1904 – ur. w Skarżysku-Kamiennej **Stanisław Sławiński**, inżynier, regionalista, (zm. 16 IV 1989 – **35.** rocznica)

(220) 14 XI 1804 – ur. w Katuszowie (gm. Szydłów) **Leopold Mazaraki**, oficer powstania listopadowego, emigrant (zm. 16 III 1846)

(100) 16 XI 1914 – ur. **Julian Jaworz-Dutka**, działacz społeczny, współorganizator ośrodka narciarskiego w Kielcach, długoletni prezes Świętokrzyskiego Związku Narciarskiego, inicjator budowy skoczni narciarskiej w Tumlinie, odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski

(35) 17 XI 1989 – zm. **Irena Służewska** z d. Witkowska, wybitny pedagog, nauczycielka tajnych kompletów (ur. 11 XI 1913 w Skarżysku-Kamiennej)

(45) 18 XI 1979 – zm. **Piotr Ignacy Sobczyk**, inżynier rolnik, poseł na Sejm RP, pionier aklimatyzacji ryżu w polskich warunkach krajowych (ur. 10 VII 1887 w Piaskach, gm. Jędrzejów)

(105) 22 XI 1919 – ur. **Wanda Pomianowska**, dialektolog, działaczka społeczna, wykładowca w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Kielcach (zm. 3 XII 2003 r. w Radkowicach, gm. Pawłów)

(40) 24 XI 1984 – zm. **Jan Bernasiewicz**, samorodny artysta ludowy, rzeźbiarz, twórca plenerowej galerii drewnianych rzeźb w Jaworzni-Gniewcach (ur. 1 VI 1908)

(90) 27 XI 1934 – zm. **Bolesław Kabała**, działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, brał udział w akcjach bojowych w rejonie Bodzechowa i Ostrowca Świętokrzyskiego, skazany na dożywotnie zesłanie na Syberię (ur. 18 VII 1876)

(210) 29 XI 1814 – ur. **Seweryn Borkiewicz**, filozof, literat, nauczyciel, autor artykułów publikowanych w „Gazecie Kieleckiej” (zm. 13 IV 1874 – **150.** rocznica)

Grudzień

- (145) 1 XII 1879 – ur. **Jan Konarski**, ziemianin, podczas pierwszej wojny światowej należał do Komitetu Obywatelskiego i Ratunkowego w Sandomierzu, prezes Sandomiersko-Opatowskiego Związku Ziemian w Warszawie (zm. 19 XI 1942)
- (80) 2 XII 1944 – zm. **Józef Pękalski**, bibliotekarz z Jędrzejowa (ur. 20 III 1908)
- (115) 4 XII 1909 – zm. **Józef Borkowski**, czołowy kielecki kolarz, jeden z pionierów tej dyscypliny na przełomie XIX i XX wieku (ur. 1878 w Kielcach)
- (220) 6 XII 1804 – ur. **Józef Mikołaj Wiślicki**, powieściopisarz, publicysta, krytyk muzyczny, związany z Kielcami (zm. 1887)
- (75) 8 XII 1949 – ur. w Kaczynie (gm. Daleszyce) **Henryk Januszek**, kolarz kieleckich klubów, wielokrotny medalista mistrzostw Polski
- (155) 8 XII 1869 – ur. w Słupi Nadbrzeżnej (gm. Tarłów) **Adam Kmieć**, działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, pracownik Zakładów Górniczo-Hutniczych w Starachowicach, brał udział w akcjach bojowych (zm. po 1931)
- (140) 9 XII 1884 – ur. w Sandomierzu **Konrad Stanisław Budhoski**, działacz PPS, działał w Rytwianach, Opatowie i Pacanowie (zm. po 1939)
- (135) 9 lub 10 XII 1889 – zm. **Mieczysław Bierzyński**, dziennikarz, literat, nowelista o pseudonimie Mieczysław Czerneda, pochodzący z Kielc (ur. 1857)
- (45) 10 XII 1979 – zm. **Czesław Jakóbkiewicz**, członek Związku Walki Zbrojnej, Armii Krajowej, po II wojnie światowej radny MRN w Kielcach, przewodniczący sekcji komisji Budownictwa, prezes Stowarzyszenia Elektryków Polskich, przewodniczący Okręgowej Komisji Historii i Muzealnictwa Związku Straży Pożarnej (ur. 15 XII 1915)
- (395) 13 XII 1629 – zm. **Mikołaj Oleśnicki**, poseł na sejm, działacz reformacyjny, kasztelan małogoski i radomski, wojewoda lubelski (ur. 30 VII 1558 w Chmielniku)
- (135) 13 XII 1889 – ur. w Mircu **Jan Dębski**, działacz PSL, odznaczony m.in. Krzyżem Walecznych i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (zm. 5 VIII 1976)
- (125) 14 XII 1899 – ur. **Adam Bień**, pisarz z Ossali (gm. Osiek), prawnik, działacz ruchu ludowego, sądzony w moskiewskim procesie szesnastu publicysta, wydał m.in.: „Listy z Łubianki”, „Bóg wysoko – dom daleko”, „Wyprawa moskiewska” (zm. 4 III 1998)
- (155) 15 XII 1869 – zm. **Ludwik Bukowiecki**, doktor medycyny, uczestnik powstania styczniowego, kierował urządzonym przez siebie szpitalem polowym w obozie Langiewiczza pod Wąchockiem, uczestniczył w obronie Świętego Krzyża (ur. 1836)
- (120) 16 XII 1904 – ur. **Edmund Wielosław Ginter**, żołnierz Armii Krajowej, prowadził tajne nauczanie w powiecie opatowskim, prezes oddziału PTTK w Ostrowcu Świętokrzyskim,

opiekun walcowni w Nietulisku oraz kościołów i cmentarzy w Kunowie i Szewnie (zm. 31 III 1988)

(50) 17 XII 1974 – ur. w Busku-Zdroju **Adam Jarubas**, w latach 2006-2018 marszałek województwa świętokrzyskiego

(250) 18 XII 1774 – ur. **Tomasz Święcki**, prawnik, historyk, autor książki „Opis starożytnej Polski”, dzięki której uznano go za jednego z wybitniejszych badaczy polskiej przeszłości, pochowany na cmentarzu w Busku-Zdroju (zm. 5 lub 6 IX 1837)

(95) 19 XII 1929 – ur. **Wacława Zimoląg-Szczepańska**, autorka wspomnień, tłumaczka, publicystka z Włoszczowy, wydała m.in.: „Stare kieleckie ścieżki”, „Studencka miłość”, „Mężczyzna czy ryba przynosi szczęście?: włoszczowskie szkice”

(35) 19 XII 1989 – zm. **Anna Morąg-Prokop**, harcmistrzyni ZHP, działaczka PTTK, przewodnik świętokrzyski, pochowana na Cmentarzu Komunalnym w Cedzynie (ur. 9 II 1958)

(160) 22 XII 1864 – ur. **Julian Tołłoczko**, współdziałowiec i administrator Towarzystwa Akcyjnego Fabryk Cukru i Rafinerii „Łubna” i „Szreniawa” w Kazimierzy Wielkiej, znacznie poprawił stan techniczny fabryki i jakość produkowanego cukru, jeden z współtwórców i organizatorów przemysłu cukrowniczego II RP, patron szpitala w Pińczowie (zm. 4 V 1922)

(25) 23 XII 1999 – zm. **Ewa Piotrowska**, historyk, pedagog, bibliotekarka, kierownik Działu Zbiorów Specjalnych i Czytelni Czasopism Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach (ur. 2 XI 1937)

(145) 23 XII 1879 – ur. w Bilczy **Józef Kruk**, nauczyciel, starosta jędrzejowski, senator RP (zm. 17 II 1964 – 60. rocznica)

(130) 24 XII 1894 – ur. **Zygmunt Hempel**, działacz niepodległościowy, współorganizator Organizacji Młodzieży Narodowej w Kielcach (zm. 5 VIII 1944 – 70. rocznica).

(375) 25 XII 1649 – zm. **Adam Kazanowski** h. Grzymała, marszałek nadworny koronny, pochodził z województwa sandomierskiego, współautor wszystkich ważniejszych planów politycznych Władysława IV Wazy (ur. 1599 – 425. rocznica)

(145) 25 XII 1879 – ur. **Katarzyna Zaborowska** „Kaśka spod Łysicy”, poetka ludowa (analfabetka) ur. w Wilkowie (gm. Bodzentyn); Jej wiersze ukazały się drukiem dzięki staraniom Wandy Pomianowskiej w zbiorze „O ojczyznę troska” (zm. 5 V 1967)

(115) 27 XII 1909 – ur. **Jan Pazdur**, historyk, profesor specjalizujący się w historii kultury materialnej, autor ponad 200 prac naukowych, związany z Kielcami (zm. 18 XII 2003)

(40) 27 XII 1984 – ur. **Mateusz Jachlewski**, piłkarz ręczny, zawodnik Vive Targi Kielce, reprezentant Polski

(130) 28 XII 1894 – ur. **Franciszek Tatkowski**, burmistrz Skarżyska (1934-1940), członek organizacji „Orła Białego”, zginął podczas bombardowania Skarżyska (zm. 16 I 1940)

(215) 29 XII 1809 – zm. **Stanisław Bartłomiej Małachowski** h. Nałęcz, marszałek sejmu 4-letniego (ur. 23 VIII 1736 w Końskich)

(25) 30 XII 1999 – zm. **Stefan Saltarski**, długoletni opiekun i gospodarz stadionu sportowego przy ul. Ściegiennego w Kielcach (ur. 29 VIII 1913)

(130) 31 XII 1894 – ur. **Karol Schuberth**, kapitan Wojska Polskiego, nauczyciel, właściciel i dyrektor tartaku „Ekonomia” w Skarżysku-Kamiennej, zamordowany przez NKWD w Charkowie (zm. 1940)

INNE ROCZNICE REGIONALNE

(100) 1924 – założono Miejski Klub Sportowy Orlicz Suchedniów

(100) 1924 – powstało w Kielcach Liceum Ogólnokształcące im. Ks. Piotra Ściegiennego

(95) 1929 – założono Miejski Klub Sportowy KSZO Ostrowiec Świętokrzyski

(90) 1934 – założono Miejski Ludowy Klub Sportowy Partyzant Wodzisław

(90) 1934 – po raz pierwszy odbył się Rajd Świętokrzyski

(65) 1959 – założono Klub Sportowy Świt Starachowice

(60) 1964 – oddano do użytku halę widowiskowo – sportową przy ulicy Żytnej w Kielcach

(50) 1974 – założono Gminny Klub Sportowy Nowiny

(45) 1979 – powstał Świętokrzyski Związek Zapaśniczy

POLSKA

Styczeń

(95) 1 I 1929 – ur. **Zbigniew Nienacki**, powieściopisarz, autor sztuk scenicznych (zm. 23 IX 1994 – 30. rocznica)

(80) 1 I 1944 – ur. **Zdzisław Ambroziak**, polski siatkarz i zasłużony dziennikarz sportowy (zm. 23 I 2004 – 20. rocznica)

(130) 8 I 1894 – ur. **Rajmund Maria Kolbe**, franciszkanin, o. Maksymilian, święty, oddał życie za innego współwięźnia w obozie w Auschwitz (zm. 14 VIII 1941)

(140) 8 I 1884 – ur. **Kornel Makuszyński**, powieściopisarz, krytyk (zm. 31 VII 1953)

- (90) 14 I 1934 – ur. **Marek Hłasko**, pisarz (zm. 14 VI 1969 – 55. rocznica)
- (155) 15 I 1869 – ur. **Stanisław Wyspiański**, dramaturg, poeta, malarz (zm. 28 XI 1907)
- (175) 18 I 1849 – ur. **Aleksander Świętochowski**, publicysta, pisarz, główny ideolog polskiego pozytywizmu (zm. 25 IV 1938)
- (45) 19 I 1979 – zm. **Włodzimierz Puchalski**, fotografik, filmowiec, przyrodnik (ur. 6 III 1908)
- (150) 21 I 1874 – ur. **Wincenty Witos**, przywódca ruchu ludowego, premier w latach 1920-21, 1923 i 1926, publicysta (zm. 31 X 1945)
- (5) 22 I 2019 – zm. **Roman Kołakowski**, poeta, kompozytor, reżyser teatralny i estradowy (ur. 8 VI 1957)
- (135) 23 I 1889 – zm. **Ignacy Domeyko**, geolog (ur. 3 VII 1802)
- (90) 24 I 1934 – ur. **Stanisław Grochowiak**, poeta, dramaturg (zm. 2 IX 1976)
- (60) 26 I 1964 – zm. **Xawery Dunikowski**, rzeźbiarz (ur. 24 XI 1875)
- (25) 27 I 1999 – zm. **Jerzy Turowicz**, redaktor naczelny „Tygodnika Powszechnego” (ur. 10 XII 1912)
- (70) 28 I 1954 – zm. **Eugeniusz Romer**, geograf, klimatolog, twórca współczesnej kartografii polskiej (ur. 3 II 1871)
- (115) 29 I 1909 – ur. **Hanna Zdzitowiecka**, prozaik, popularyzator wiedzy przyrodniczej dla dzieci i młodzieży (zm. 25 IV 1973)
- (175) 30 I 1849 – ur. **Piotr Wawrzyniak**, ksiądz, działacz gospodarczy i społeczny w zaborze pruskim (zm. 9 XI 1910)
- (5) 30 I 2019 – zm. **Zofia Janukowicz-Pobłocka**, śpiewaczka operowa

Luty

- (115) 2 II 1909 – ur. **Jerzy Młodziejowski**, kompozytor, dyrygent, popularyzator muzyki (zm. 7 V 1985)
- (100) 3 II 1924 – ur. **Andrzej Szczypiorski**, prozaik, autor powieści sensacyjnych (zm. 16 V 2000)
- (115) 8 II 1909 – zm. **Mieczysław Karłowicz**, kompozytor, taternik (ur. 11 XII 1876)
- (105) 14 II 1909 – zm. **Wiktor Teofil Gomulicki**, poeta, powieściopisarz, publicysta, kolekcjoner (ur. 17 X 1848)

(85) 16 II 1939 – ur. **Czesław Niemen**, muzyk, multiinstrumentalista, kompozytor, piosenkarz i autor piosenek (zm. 17 I 2004 – **20.** rocznica)

(120) 17 II 1904 – ur. **Józef Chałasiński**, profesor, socjolog kultury i myśli społecznej (zm. 5 XII 1979 – **45.** rocznica)

(15) 18 II 2009 – zm. **Kamila Skolimowska**, polska lekkoatletka, uprawiająca rzut młotem, mistrzyni olimpijska (ur. 4 XI 1982)

(130) 20 II 1894 – ur. **Jarosław Iwaszkiewicz**, prozaik, poeta, eseista, tłumacz (zm. 2 III 1980)

Patrz REGION ŚWIĘTOKRZYSKI

(210) 22 II 1814 – ur. **Oskar Kolberg**, etnograf, folklorysta i kompozytor, autor m.in. wielotomowego dzieła *Lud. Jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka i tańce* (m.in. opisuje Sandomierskie i Kieleckie), patron Filharmonii Świętokrzyskiej w Kielcach (zm. 3 VI 1890)

Patrz REGION ŚWIĘTOKRZYSKI

(165) 23 II 1859 – zm. **Zygmunt Krasiński**, poeta, dramaturg (ur. 19 II 1812)

Marzec

(115) 6 III 1909 – ur. **Stanisław Jerzy Lec**, poeta i satyryk (zm. 7 V 1966)

(115) 13 III 1909 – ur. **Lucjan Szenwald**, poeta (zm. 22 VIII 1944 – **80.** rocznica)

(230) 14 III 1794 – ur. **Józef Bem**, generał wojsk polskich, węgierskich i tureckich (zm. 10 XII 1850)

(115) 21 III 1909 – ur. **Zdzisław Skowroński**, dramaturg, scenarzysta filmowy (zm. 24 XII 1969 – **55.** rocznica)

(5) 23 III 2019 – zm. **Maria Iwaszkiewicz**, pisarka, dziennikarka, felietonistka (ur. 22 II 1924)

(5) 24 III 2019 – zm. **Mieczysław Inglot**, historyk literatury, badacz romantyzmu (ur. 11 I 1931)

(70) 25 III 1954 – zm. **Leon Schiller**, inscenizator i reżyser polski (ur. 14 III 1887)

(5) 30 III 2019 – zm. **Zdzisław Tadeusz Łączkowski**, poeta, prozaik, krytyk literacki (ur. 27 X 1927)

Kwiecień

(20) 4 III 2004 – zm. **Jeremi Przybora**, polski poeta, satyryk, aktor, pisarz, współtwórca

telewizyjnego „Kabaretu Starszych Panów” (ur. 12 XII 1915)

(115) 8 IV 1909 – zm. **Helena Modrzejewska**, aktorka (ur. 12 X 1840)

(125) 10 IV 1899 – ur. **Ewa Szelburg-Zarembina**, autorka książek dla dzieci i młodzieży (zm. 28 IX 1986)

(240) 24 IV 1784 – zm. **Franciszek Bohomolec**, dramaturg, wydawca (ur. 29 I 1720)

(120) 28 IV 1904 – ur. **Jan Sztaudynger**, poeta, satyryk (zm. 12 IX 1971)

(5) 28 IV 2019 – zm. **Karol Modzelewski**, historyk mediewista, członek PAN, działacz opozycyjny w czasach PRL

Maj

(20) 1 V 2004 – przyjęcie **Polski** do Unii Europejskiej

(115) 1 V 1909 – ur. **Zbigniew Uniłowski**, powieściopisarz, nowelista (zm. 12 XI 1937)

(125) 1 V 1899 – ur. **Witold Doroszewski**, językoznawca (zm. 26 I 1976)

(205) 5 V 1819 – ur. **Stanisław Moniuszko**, kompozytor, dyrygent, pedagog (zm. 4 VI 1872)

(395) 5 V 1629 – zm. **Szymon Szymonowic**, poeta, pisarz dramatyczny (ur. 24 X 1558)

(20) 7 V 2004 – zm. **Waldemar Milewicz**, dziennikarz telewizyjny, reporter, korespondent wojenny (ur. 20 VIII 1956)

(80) 18 V 1944 – zdobycie **Monte Cassino** przez żołnierzy II Korpusu Polskiego

(105) 20 V 1919 – ur. w Skrzelczycach koło Kielc **Gustaw Herling-Grudziński**, pisarz, eseista, krytyk literacki, dziennikarz, żołnierz, więzień łagrów (zm. 4 VII 2000)

Patrz REGION ŚWIĘTOKRZYSKI

Czerwiec

(45) 2 VI 1979 – I pielgrzymka **Jana Pawła II** do Polski

(5) 2 VI 2019 – zm. **Maciej Parowski**, redaktor, krytyk i pisarz fantastyki naukowej, wieloletni redaktor naczelny miesięcznika „Fantastyka”/”Nowa Fantastyka”

(85) 4 VI 1939 – ur. **Ireneusz Iredyński**, poeta, prozaik dramatopisarz (zm. 9 XII 1985)

(35) 4 VI 1989 – pierwsze parlamentarne **wybory demokratyczne** w Polsce

- (5) 7 VI 2019 – zm. **Ryszard Bugajski**, reżyser takich filmów jak *Przesłuchanie*, *Generał Nil*
- (125) 13 VI 1899 – ur. **Jan Lechoń**, czołowy poeta grupy „Skamander” (zm. 8 VI 1956)
- (55) 18 VI 1969 – zm. **Jerzy Zawieyski**, prozaik, dramaturg, eseista (ur. 2 X 1902)
- (155) 27 VI 1896 – ur. **Wacław Gąsiorowski**, powieściopisarz (zm. 30 X 1939
– **85.** rocznica)

Lipiec

- (455) 1 VII 1569 – zawarcie **Unii Lubelskiej**
- (100) 3 VII 1924 – **reprezentacja Polski** po raz pierwszy uczestniczyła w Igrzyskach Olimpijskich, Paryż 1924
- (90) 4 VII 1934 – zm. **Maria Curie-Skłodowska**, fizyczka, chemiczka, dwukrotna laureatka Nagrody Nobla (ur. 7 XI 1867)
- (625) 17 VII 1399 – zm. **Jadwiga**, królowa Polski (ur. 18 II 1371 lub 1374)
- (115) 23 VII 1909 – zm. **Zygmunt Noskowski**, kompozytor i pedagog (ur. 2 V 1846)
- (195) 23 VII 1829 – zm. **Wojciech Bogusławski**, dramaturg i aktor (ur. 9 IV 1757)
- (45) 24 VII 1979 – zm. **Edward Stachura**, prozaik, poeta, tłumacz (ur. 18 VIII 1937)
- (125) 26 VII 1899 – ur. **Magdalena Samozwaniec**, prozaik (zm. 20 X 1972)
- (5) 28 VII 2019 – zm. **Jerzy Wojciech Borejsza**, publicysta i historyk (ur. 22 VIII 1935)
- (5) 28 VII 2019 – zm. **Halina Krukowska**, historyk literatury polskiej okresu romantyzmu (ur. 26 IX 1937)

Sierpień

- (80) 1 VIII 1944 – wybuch **Powstania Warszawskiego**
- (115) 3 VIII 1909 – ur. **Stanisław Piętak**, poeta, prozaik eseista (zm. 27 I 1964
– **60.** rocznica)
- (120) 4 VIII 1904 – ur. w Małoszycach k. Opatowa **Witold Gombrowicz**, wybitny prozaik, eseista, dramaturg, patron (od 9 października 2009 r.) Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach (zm. w nocy z 24 na 25 VII 1969 –
55. rocznica)
Patrz REGION ŚWIĘTOKRZYSKI
- (80) 4 VIII 1944 – zm. **Krzysztof Kamil Baczyński**, poeta, prozaik (ur. 22 I 1921)

(160) 5 VIII 1864 – zm. **Romuald Traugutt**, ostatni dyktator powstania styczniowego (ur. 16 I 1826)

(20) 14 VIII 2004 – zm. **Czesław Miłosz**, polski poeta, laureat Literackiej Nagrody Nobla (ur. 30 VI 1911)

(80) 16 VIII 1944 – zm. **Tadeusz Gajcy**, poeta, prozaik, krytyk literacki (ur. 8 II 1922)

(115) 19 VIII 1909 – ur. **Jerzy Andrzejewski**, powieściopisarz, nowelista, krytyk literacki (zm. 19 IV 1983)

(440) 22 VIII 1584 – zm. **Jan Kochanowski**, poeta staropolski (ur. 6 VI 1530)

(160) 27 VIII 1894 – ur. **Kazimierz Wierzyński**, poeta, prozaik, publicysta (zm. 13 II 1969 – **55.** rocznica)

Wrzesień

(85) 1 IX 1939 – atak niemieckich wojsk na Wojskową Składnicę Tranzytową na **Westerplatte**, wybuch II wojny światowej

(20) 1 IX 2004 – atak terrorystyczny na szkołę w **Biesłanie**

(215) 4 IX 1809 – ur. **Juliusz Słowacki**, poeta, dramaturg, jeden z najwybitniejszych twórców polskiego romantyzmu (zm. 3 IV 1849 – **175.** rocznica)

(5) 5 IX 2019 – zm. **Andrzej Polkowski**, tłumacz (m.in. seria Harry Potter), pisarz i archeolog (ur. 5 IX 1939 – **85.** rocznica)

(5) – 7 IX 2019 – zm. **Zdzisław Szostak**, kompozytor i dyrygent (ur. 13 I 1930)

(85) 9 IX 1939 – zm. **Józef Czechowicz**, poeta (ur. 15 III 1903)

(50) 10 IX 1974 – zm. **Melchior Wańkowicz**, pisarz i publicysta (ur. 10 I 1892)

(130) 11 IX 1894 – ur. **Maria Kownacka**, autorka książek dla dzieci (zm. 27 II 1982)

(130) 13 IX 1894 – ur. **Julian Tuwim**, poeta, satyryk, tłumacz (zm. 27 XII 1953)

(85) 18 IX 1939 – zm. **Stanisław Ignacy Witkiewicz**, poeta, dramaturg (ur. 24 II 1885)

(5) 28 IX 2019 – zm. **Jan Kobuszewski**, aktor filmowy i teatralny, satyryk (ur. 19 IV 1934)

(220) 29 IX 1804 – ur. **Michał Czajkowski**, powieściopisarz i emigracyjny działacz polityczny (zm. 18 I 1886)

Październik

(255) 1 X 1869 – ur. **Stefania Sempołowska**, pisarka, pedagog (zm. 31 I 1944 – **80.** rocznica)

(455) 4 X 1569 – zm. **Mikołaj Rej**, poeta, prozaik (ur. 4 II 1505)

Patrz REGION ŚWIĘTOKRZYSKI

(135) 6 X 1889 – ur. **Maria Dąbrowska**, prozaik, eseistka, tłumaczka (zm. 19 V 1965)

(50) 8 X 1974 – zm. **Marian Falski**, pedagog, autor najpopularniejszego elementarza (ur. 7 XII 1881)

(55) 15 X 1969 – zm. **Leon Pasternak**, poeta, tłumacz (ur. 14 VIII 1910)

(170) 17 X 1849 – zm. **Fryderyk Chopin**, kompozytor (ur. 22 II 1810)

(40) 19 X 1984 – zm. **Jerzy Popiełuszko**, ksiądz związany z „Solidarnością”, zamordowany przez funkcjonariuszy SB (ur. 14 IX 1947)

(115) 29 X 1909 – w Zakopanem utworzono **TOPR**

(100) 29 X 1924 – ur. **Zbigniew Herbert**, poeta, eseista, dramatopisarz (zm. 28 VII 1998)

(200) 29 X 1824 – ur. **Juliusz Kossak**, malarz, (zm. 3 II 1899 – **125.** rocznica)

(125) 30 X 1899 – ur. **Maria Kuncewiczowa**, pisarka (zm. 15 VII 1989 –**35.** rocznica)

Listopad

(230) 4 XI 1794 – zm. **Jakub Jasiński**, poeta (ur. 24 VII 1761)

(135) 4 XI 1889 – zm. **Tytus Chałubiński**, lekarz, przyrodnik (ur. 29 XII 1820)

(140) 6 XI 1884 – ur. **Ludomir Różycki**, kompozytor (zm. 1 I 1953)

(175) 7 XI 1849 – ur. **Józef Chełmoński**, malarz (zm. 6 IV 1914 – **110.** rocznica)

(140) 10 XI 1884 – ur. **Zofia Nałkowska**, prozaik, autorka sztuk scenicznych (zm. 17 XII 1954 – **70.**)

Patrz REGION ŚWIĘTOKRZYSKI

(115) 10 XI 1909 – ur. **Paweł Jasienica**, pisarz historyczny (zm. 19 VIII 1970)

(80) 16 XI 1944 – zm. **Maria Rodziewiczówna**, powieściopisarka, nowelistka (ur. 2 II 1863)

(130) 28 XI 1894 – ur. **Arkady Fiedler**, prozaik, podróżnik (zm. 7 III 1985)

Grudzień

(105) 1 XII 1919 – powstanie **Polskiego Komitetu Olimpijskiego**

(110) 5 XII 1914 – ur. **Stanisław Dygat**, prozaik, tłumacz, scenarzysta filmowy
(zm. 29 I 1978)

(150) 21 XII 1874 – ur. **Tadeusz Boy-Żeleński**, tłumacz, krytyk, satyryk (zm. 4 VII 1941)

(70) 31 XII 1954 – zm. **Władysław Umiński**, pisarz (ur. 10 XI 1865)